

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่อง การทอพรหมเช็ดเท้า กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดชัยนาทผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การกำหนดจุดมุ่งหมาย 3) การเลือกเนื้อหาการเรียนรู้ 4) การจัดเนื้อหาการเรียนรู้ 5) การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ 6) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และ 7) การประเมินผลและวิธีการประเมินผล

ตอนที่ 2 การประเมินหลักสูตรประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) ทักษะปฏิบัติการทอพรหมเช็ดเท้า และ 3) ความพึงพอใจต่อหลักสูตร

ตอนที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่อง การทอพรหมเช็ดเท้า กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดชัยนาทประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การกำหนดจุดมุ่งหมาย 3) การเลือกเนื้อหาการเรียนรู้ 4) การจัดเนื้อหาการเรียนรู้ 5) การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ 6) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และ 7) การประเมินผลและวิธีการประเมินผล มีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรแบ่งออกเป็น 4 รายการดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

ผลจากการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดแนวการจัดการศึกษาโดยยึดหลักว่าหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่ง พัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษต่อ การประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี มุ่งพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมเพื่อให้มีความรู้ความสามารถมีทักษะในการทำงานเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยมีสาระสำคัญดังนี้

1. การดำรงชีวิตและครอบครัว เป็นสาระเกี่ยวกับการทำงานในชีวิตประจำวันช่วยเหลือตนเอง ครอบครัวยุคและสังคมได้ในสภาพเศรษฐกิจที่พอเพียง ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม โดยการเน้นการปฏิบัติจริงจนเกิดความมั่นใจและภูมิใจในผลสำเร็จของงานเพื่อให้ค้นพบความสามารถ ความถนัดและความสนใจของตนเอง

2. การออกแบบและเทคโนโลยี เป็นสาระเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถของมนุษย์อย่างสร้างสรรค์โดยนำความรู้มาใช้กับกระบวนการเทคโนโลยี สร้างสิ่งของเครื่องใช้ วิธีการ หรือเพิ่มเติมประสิทธิภาพในการดำรงชีวิต

3. เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นสาระที่เกี่ยวกับกระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศ การติดต่อสื่อสาร การค้นหาข้อมูล การใช้ข้อมูลและสารสนเทศการแก้ปัญหาหรือการสร้างงาน คุณค่าและผลกระทบของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

4. การอาชีพ เป็นสาระเกี่ยวกับทักษะที่จำเป็นต่ออาชีพ เห็นความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรมและเจตคติที่ดีต่ออาชีพ ใช้เทคโนโลยีได้เหมาะสม เห็นคุณค่าของอาชีพสุจริตและเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ

จากเหตุผลดังกล่าวกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีจะต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงให้เหมาะสมโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติจริงโดยการศึกษาวิเคราะห์วางแผนการทำงานเป็นกลุ่มและประเมินผลงาน เพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนสามารถนำความรู้ความสามารถที่ได้จากการพัฒนาหลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่อง การทอพรอมเช็ดเท้า สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งสามารถนำไปประกอบอาชีพได้

2. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรพบว่าหลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญของการจัดการศึกษาและเป็นตัวกำหนดแนวปฏิบัติในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หลักสูตรจะต้องมีการพัฒนาอยู่เสมอทั้งนี้เพื่อให้ทันกับสภาพความเปลี่ยนแปลงของสังคมเศรษฐกิจและการเมือง หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรแกนกลางมีโครงสร้างหลักสูตรยืดหยุ่นได้ โดยกำหนดให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชนสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่นดังนั้น การพัฒนาหลักสูตรสาระเพิ่มเติม จะต้องมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาและสนองความต้องการของชุมชนและสังคมที่ใช้หลักสูตรนั้น การจัดการศึกษาต้องสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในท้องถิ่นเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ชีวิตจริงของตนเองและท้องถิ่นรวมทั้งทำให้ผู้เรียนเกิดความรักหวงแหนและภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง

3. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ผลจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของชุมชนตำบลหันคา อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท ประชาชนส่วนหนึ่งมีอาชีพการทอพรหมเช็ดเท้าจากการใช้เศษผ้าจากการตัดเย็บเสื้อผ้ามาสร้างงานประดิษฐ์เป็นพรหมเช็ดเท้า เพื่อสร้างรายได้ให้กับตนเองและชุมชน ปัจจุบันมีการทอพรหมเช็ดเท้ากันอย่างแพร่หลายในชุมชน

4. การสำรวจความต้องการพัฒนาหลักสูตรจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ผลการสำรวจความต้องการพัฒนาหลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่อง การทอพรหมเช็ดเท้า กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดชัยนาทจากบุคคลที่เกี่ยวข้องซึ่งดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์การสัมภาษณ์โดยการสำรวจความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่อง การทอพรหมเช็ดเท้า กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดชัยนาทมีดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ แบ่งได้เป็น 3 ชั้น ได้แก่

ชั้นที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานและเทคโนโลยี และผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร โดยจำแนกตามเพศอายุระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งการทำงานประสบการณ์การทำงานดังตาราง 6

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	2	40.00
หญิง	3	60.00
รวม	5	100.00
2. อายุ		
20 – 29 ปี	0	0.00
30 – 39 ปี	0	0.00
40 – 49 ปี	1	20.00
50 – 59 ปี	4	80.00
รวม	5	100.00

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
3. ระดับการศึกษาสูงสุด		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	1	20.00
ปริญญาตรี	2	40.00
ปริญญาโท	2	40.00
ปริญญาเอก	0	0.00
รวม	5	100.00
4. ตำแหน่งการทำงาน		
ผู้บริหารโรงเรียน	1	20.00
ภูมิปัญญาท้องถิ่น	1	20.00
ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร	1	20.00
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	1	20.00
ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานฯ	1	20.00
รวม	5	100.00
5. ประสบการณ์การทำงาน		
1 – 9 ปี	0	0.00
10 – 19 ปี	1	20.00
20 – 29 ปี	3	60.00
30 – 39 ปี	1	20.00
รวม	5	100.00

จากตาราง 6 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 60.00 และเป็นเพศชายร้อยละ 40.00 ระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาตรีและปริญญาโทจำนวนเท่ากันคือ ร้อยละ 40.00 รองลงมาคือต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 20.00 ตำแหน่งการทำงานสูงสุดได้แก่ผู้บริหารโรงเรียน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี มีจำนวนเท่ากันคือร้อยละ 20.00 ประสบการณ์การทำงานสูงสุดคือ 20-29 ปี ร้อยละ 60.00 รองลงมาคือ 10-19 ปี และ 30-39 ปี มีจำนวนเท่ากัน คือ ร้อยละ 20.00

ขั้นที่ 2 ความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร

หลักสูตรสาระเพิ่มเติม การทอพรหมเช็ดเท้า มีความต้องการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

1. หลักสูตรสาระเพิ่มเติม การทอพรหมเช็ดเท้า มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการทำงาน มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริตและเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพในอนาคต สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลหันคา (วัดท่ากฤษณา-สุขัยประชาสรรค์) อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาทโดยภาพรวมเห็นสมควรนำหลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่อง การทอพรหมเช็ดเท้ามาใช้ในสถานศึกษาเพราะการทอพรหมเช็ดเท้า เป็นอาชีพประจำของประชาชนในชุมชนตลอดจนเป็นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมด้วยจึงควรดำเนินการต่อไป

2. ควรนำครูภูมิปัญญาท้องถิ่น มาร่วมจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนเพราะการทอพรหมเช็ดเท้าเป็นอาชีพประจำของประชาชนในชุมชนบ้านหันคา เป็นการจัดแหล่งการเรียนรู้ และเป็นการสนองนโยบายทางการศึกษาที่ทางโรงเรียนจะต้องจัดหาแหล่งการเรียนรู้มาให้ให้นักเรียนได้ศึกษาหาความรู้

3. การนำหลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่อง การทอพรหมเช็ดเท้าท้องถิ่น มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการวัดผลไม่ประสบปัญหา เพราะมีคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสาระเพิ่มเติม การทอพรหมเช็ดเท้าซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

4. หลักสูตรสาระเพิ่มเติม การทอพรหมเช็ดเท้าตอบสนองความต้องการของชุมชนได้จริง เพราะอาชีพการทอพรหมเช็ดเท้า เป็นอาชีพประจำของชุมชนอยู่แล้ว เพียงทางโรงเรียนนำมาจัดทำเป็นหลักสูตรที่สมบูรณ์ตั้งแต่ 1) การเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ 2) การตัดและต่อเศษผ้า3) การเดินเชือก4) การออกแบบลวดลาย 5) วิธีการทอพรหมเช็ดเท้า 6) การช้อนเงื่อนและตักแต่งริมผ้า 7) การตัดเชือก 8) การออกแบบบรรจุภัณฑ์ 9) การคิดราคาต้นทุนและผลผลิตและ 10) การจัดแสดงผลงาน

5. หลักสูตรสาระเพิ่มเติม การทอพรหมเช็ดเท้า ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีความภูมิใจในชุมชนและท้องถิ่น และช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้ เพราะเป็นอาชีพที่พ่อแม่ของนักเรียนทำอยู่ทุกวันนี้ยังทำให้นักเรียนมีรักและหวงแหนในอาชีพมากยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 3 ปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ปัญหา ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นหรือกิจกรรมการเรียนรู้ และข้อเสนอแนะอื่นๆ พบว่า

1. ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ ถ้านักเรียนไปศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากชุมชนและท้องถิ่น อาจต้องเสียเวลาในเดินทาง แต่แก้ไขปัญหาก็ได้โดยหาครูภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสอนในโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตรสาระเพิ่มเติม การทอพรหมเช็ดเท้า คือจะต้องออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ตรงต่อความต้องการของตลาด

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม แบ่งได้เป็น 2 ชั้น ได้แก่

ชั้นที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลหันคา (วัดท่ากฤษณา-ชัยประชาสรรค์) อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาทจำนวนนักเรียน 38 คนโดยจำแนกตามเพศอายุวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าร้อยละดังตาราง 7

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	17	44.74
หญิง	21	55.26
รวม	38	100.00
2. ครอบครัวนักเรียนมีรายได้ประมาณเท่าใด		
น้อยกว่า 4,500 บาท / เดือน	1	2.63
4,501 - 6,000 บาท / เดือน	12	31.58
6,001 – 7,500 บาท / เดือน	19	50.00
มากกว่า 7,501 บาท / เดือน	6	15.79
รวม	38	100.00
3. นักเรียนมีความรู้และประสบการณ์ในการทอพรหมเช็ดเท้าหรือไม่		
มี	25	65.79
ไม่มี	13	34.21
รวม	38	100.00
4. นักเรียนมีความรู้เรื่องการพัฒนาหลักสูตรสาระเพิ่มเติมการทอพรหมเช็ดเท้าหรือไม่		
มี	3	7.89
ไม่มี	35	92.11
รวม	38	100.00

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
5. นักเรียนต้องการได้รับความรู้ในเรื่องใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
5.1 การเตรียมวัสดุและอุปกรณ์	36	94.74
5.2 การตัดและต่อเศษผ้า	30	78.95
5.3 การเดินเชือก	34	89.47
5.4 การออกแบบลวดลาย	38	100.00
5.5 วิธีการทอพรหมเช็ดเท้า	38	100.00
5.6 การช้อนเงื่อนและตักแต่งริมผ้า	31	81.58
5.7 การตัดเชือก	27	71.05
5.8 การออกแบบบรรจุภัณฑ์	24	63.16
5.9 การคิดราคาต้นทุนและผลผลิต	20	52.63
5.10 การจัดแสดงผลงาน	16	42.11
5.11 อื่นๆ โปรดระบุ	0	0.00

จากตาราง 7 พบว่านักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 55.26 และเพศชาย 17 คน คิดเป็นร้อยละ 44.74 ด้านครอบครัวของนักเรียนมีรายได้ 6,001 - 7,500 บาท/เดือน ร้อยละ 50.00 รองลงมารายได้ 4,501 - 6,000 บาท/เดือน ร้อยละ 31.58 มากกว่า 7,501 บาท/เดือน ร้อยละ 15.79 และน้อยกว่า 4,500 บาท/เดือน ร้อยละ 2.63 นักเรียนมีความรู้และประสบการณ์ในการทอพรหมเช็ดเท้า ร้อยละ 65.79 และไม่มีความรู้และประสบการณ์ ร้อยละ 34.21 นักเรียนไม่มีความรู้เรื่องการพัฒนาหลักสูตรสาระเพิ่มเติม การทอพรหมเช็ดเท้า ร้อยละ 92.11 และมีความรู้ ร้อยละ 7.89 นักเรียนความต้องการรับความรู้ในด้าน การออกแบบลวดลายและวิธีการทอพรหมเช็ดเท้า จำนวนเท่ากัน ร้อยละ 100.00 รองลงมาคือการเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ ร้อยละ 94.74 การเดินเชือก ร้อยละ 89.47 การช้อนเงื่อนและตักแต่งริมผ้า ร้อยละ 81.58 การตัดและต่อเศษผ้า ร้อยละ 78.95 การตัดเชือก ร้อยละ 71.05 การออกแบบบรรจุภัณฑ์ ร้อยละ 63.16 การคิดราคาต้นทุนและผลผลิต ร้อยละ 52.63 และการจัดแสดงผลงาน ร้อยละ 42.11

ขั้นที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสาระเพิ่มเติม การทอพรหมเช็ดเท้า สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 3 ข้อ

1. นักเรียนส่วนใหญ่เคยเห็นหรือรู้จักผลงานการทอพรหมเช็ดเท้าในรูปแบบและลวดลายต่างๆ

2. นักเรียนส่วนใหญ่เห็นสมควรอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมด้วยการประดิษฐ์พรหมเช็ดเท้า เพราะเป็นอาชีพที่หาเศษผ้าได้สะดวก ประหยัด และพ่อแม่มองนักเรียนทำอยู่ทุกวันยิ่งทำให้นักเรียนมีรักและหวงแหนในอาชีพการทอพรหมเช็ดเท้ามากยิ่งขึ้น

3. นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่า การพัฒนาหลักสูตรสาระเพิ่มเติม การทอพรหมเช็ดเท้า เป็นวิธีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชนและท้องถิ่นของตนเอง

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดจุดมุ่งหมาย

หลักสูตรสาระเพิ่มเติม การทอพรหมเช็ดเท้า มีจุดมุ่งหมายตามหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาให้นักเรียนให้มีทักษะการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดกับนักเรียน เมื่อจบหลักสูตรดังนี้

1. เพื่อให้นักเรียนอภิปรายแนวทางในการทำงานและปรับปรุงการทำงานแต่ละขั้นตอน
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถใช้ทักษะการจัดการในการทำงานและมีทักษะการทำงานร่วมกัน
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตนอย่างมีมารยาทในการทำงานกับครอบครัวและผู้อื่น
4. เพื่อให้นักเรียนสามารถสำรวจตนเองเพื่อวางแผนในการเลือกอาชีพ
5. เพื่อให้นักเรียนสามารถระบุความรู้ความสามารถและคุณธรรมที่สัมพันธ์กับอาชีพที่สนใจ

ขั้นตอนที่ 3 การเลือกเนื้อหา

หลักสูตรสาระเพิ่มเติม การทอพรหมเช็ดเท้า กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดชัยนาท จัดทำขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ มีทักษะการทำงาน และมีเจตคติที่ดีในการทำงาน โดยการปฏิบัติจริงเพื่อเป็นพื้นฐานในการนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ เพื่อเกิดความภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง รักและหวงแหนท้องถิ่น มีนิสัยรักการทำงาน มีความรู้ความเข้าใจ เกิดทักษะที่ดีในการทำงาน เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนางาน พัฒนาอาชีพ พัฒนาสังคม ได้ปรับปรุงให้มีความยืดหยุ่นโดยสอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นต่อไป

ขั้นตอนที่ 4 การจัดเนื้อหา

หลักสูตรสาระเพิ่มเติม การทอพรหมเช็ดเท้า กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดชัยนาท ได้จัดสาระการเรียนรู้ ดังนี้

1. การเตรียมวัสดุและอุปกรณ์
2. การตัดและต่อเศษผ้า
3. การเดินเชือก
4. การออกแบบลวดลาย

5. วิธีการทอพรหมเช็ดเท้า
6. การตัดเชือก
7. การช้อนเงื่อนและตักแต่งริมผ้า
8. การออกแบบบรรจุภัณฑ์
9. การคิดราคาต้นทุนและผลผลิต
10. การจัดแสดงผลงาน

ขั้นตอนที่ 5 การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้การสอน

จากการศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจทางการศึกษาให้ท้องถิ่นและสถานศึกษาได้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของท้องถิ่น และแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (พ.ศ.2552-2561) มีเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทย เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารและการจัดการศึกษาการพัฒนาเยาวชนสู่ศตวรรษที่ 21 จึงเกิดการทบทวน และนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มีความเหมาะสม ชัดเจน ทั้งเป้าหมายของหลักสูตรในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยหลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่อง การทอพรหมเช็ดเท้า กำหนดเวลาเรียน จำนวน 6 สัปดาห์สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง เวลารวม 12 ชั่วโมง ดังนี้

ตาราง 8 แผนการจัดการเรียนหลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่อง การทอพรหมเช็ดเท้า

สัปดาห์ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ชั่วโมง
1	- การเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ - การตัดและต่อเศษผ้า	2
2	- การเดินเชือก - การออกแบบลวดลาย	2
3	- วิธีการทอพรหมเช็ดเท้า	2
4	- การตัดเชือก - การช้อนเงื่อนและตักแต่งริมผ้า	2
5	- การออกแบบบรรจุภัณฑ์	2
6	- การคิดราคาต้นทุนและผลผลิต - การจัดแสดงผลงาน	2

สื่อ และแหล่งเรียนรู้ได้แก่

1. เอกสารตำราเกี่ยวกับการทอพรหมเช็ดเท้า
2. ใบความรู้
3. ใบงาน
4. Power point
5. รูปภาพ
6. เครื่องมือการผลิตพรหมเช็ดเท้า
7. พรหมเช็ดเท้า
8. กลุ่มแม่บ้านการทอพรหมเช็ดเท้า

ขั้นตอนที่ 6 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การสอน

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การสอน โดยยึดจุดมุ่งหมาย เนื้อหา และเวลา สามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมโดยเน้นกระบวนการปฏิบัติงานโดยกำหนดประเมินผลงานการทอพรหมเช็ดเท้า ตามหลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่อง การทอพรหมเช็ดเท้า กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดชัยนาท เพื่อให้นักเรียนสำรวจตนเองในวางแผนการเลือกอาชีพตามความสนใจ มีความพึงพอใจที่ดีต่อหลักสูตร ตลอดจนรู้จักการทำงานเป็นกลุ่ม มีนิสัยรักการทำงาน มีคุณธรรมและเห็นคุณค่าต่อวัสดุเหลือใช้จากชุมชน

ขั้นตอนที่ 7 การประเมินผล

การประเมินผล แบ่งออกเป็น หลักการวัดและประเมินผล และผลการประเมินหลักสูตรฉบับร่างก่อนนำหลักสูตรไปใช้ มีดังนี้

1. การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลตามหลักสูตรสาระเพิ่มเติม การทอพรหมเช็ดเท้า กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดชัยนาท

1.1 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่อง การทอพรหมเช็ดเท้า กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดชัยนาทเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

1.2 สร้างแบบประเมินผลงานการทอพรหมเช็ดเท้า มีวิธีการสร้างแบบประเมินผลการทอพรหมเช็ดเท้าจากการประเมินตามสภาพจริง โดยอิงเกณฑ์รูบรีค (rubric) มีการให้คะแนนแยกองค์ประกอบเป็นแบบมาตรฐานประมาณค่า 3 ระดับ

1.3 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่อง การทอพรหมเช็ดเท้า กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดชัยนาทตามหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นเป็นแบบมาตรฐานประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ

2. ผลการประเมินหลักสูตรฉบับร่าง

การประเมินหลักสูตรฉบับร่างเป็นการประเมินหลักสูตรก่อนนำหลักสูตรไปทดลองใช้โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านเป็นผู้ประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พิจารณาความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตรฉบับร่างแนวการจัดการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ นำข้อเสนอแนะที่ได้ปรับปรุงแก้ไขโดยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ดังตาราง 9

ตาราง 9 ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ได้จากการประเมินหลักสูตรฉบับร่างของผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ	ประเด็น	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ/คนที่					ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง (IOC)	การแปลผล
		1	2	3	4	5		
1	ความสอดคล้องของส่วนประกอบในหลักสูตรฉบับร่าง	+1	0	+1	+1	+1	0.80	สอดคล้อง
2	ความสอดคล้องของส่วนประกอบในแนวการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3	ความสอดคล้องของส่วนประกอบในแผนที่ 1	+1	+1	+1	0	+1	0.80	สอดคล้อง
4	ความสอดคล้องของส่วนประกอบในแผนที่ 2	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5	ความสอดคล้องของส่วนประกอบในแผนที่ 3	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6	ความสอดคล้องของส่วนประกอบในแผนที่ 4	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7	ความสอดคล้องของส่วนประกอบในแผนที่ 5	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
8	ความสอดคล้องของส่วนประกอบในแผนที่ 6	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9	ความสอดคล้องของส่วนประกอบในแผนที่ 7	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	ประเด็น	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ/คนที่					ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง (IOC)	การแปลผล
		1	2	3	4	5		
10	ความสอดคล้องของ ส่วนประกอบในแผนที่8	+1	0	+1	+1	+1	0.80	สอดคล้อง
11	ความสอดคล้องของ ส่วนประกอบในแผนที่9	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
12	ความสอดคล้องของ ส่วนประกอบในแผนที่10	+1	+1	+1	0	+1	0.80	สอดคล้อง

จากตาราง 9พบว่าหลักสูตรสาระเพิ่มเติมการทอพรหมเช็ดเท้า ค่าดัชนีความสอดคล้องของส่วนประกอบหลักสูตรฉบับร่างมีค่าเท่ากับ 0.80 ส่วนประกอบในแนวการจัดการเรียนรู้เท่ากับ 1.00 และส่วนประกอบในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 -10 เท่ากับ 0.80-1.00

ตอนที่ 2 การประเมินหลักสูตร

ผลการทดลองใช้หลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่อง การทอพรหมเช็ดเท้า กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดชัยนาทสามารถสรุปผลการประเมินตามตัวแปรตาม ทั้ง 3 ตัวคือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะปฏิบัติการทอพรหมเช็ดเท้า และความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรดังนี้

1. การทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลการทดลองใช้หลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่อง การทอพรหมเช็ดเท้า กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดชัยนาท จำนวน 38 คนปีการศึกษา 2557 ได้ประเมินผลด้านความรู้ของนักเรียนโดยการทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการใช้หลักสูตรโดยทดสอบวัดความรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 40 ข้อเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือกสรุปผลการทดสอบดังตาราง10

ตาราง 10 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนกับ
หลังเรียน โดยใช้หลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่อง การทอพรหมเช็ดเท้า

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	n	\bar{X}	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	38	10.95	3.36	22.76	.000*
หลังเรียน	38	25.16	1.75		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การทอพรหมเช็ดเท้า กลุ่มสาระ
การเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดชัยนาท ที่
เรียนตามหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05

2. การประเมินทักษะปฏิบัติการทอพรหมเช็ดเท้า

ผลการทดลองใช้หลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่อง การทอพรหมเช็ดเท้า กลุ่มสาระการ
เรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดชัยนาท
จำนวน 38 คนปีการศึกษา 2557 ได้ประเมินทักษะปฏิบัติการทอพรหมเช็ดเท้า สามารถสรุปผล
การทดสอบดังตาราง11

ตาราง 11 การประเมินทักษะปฏิบัติการทอพรหมเช็ดเท้า โดยการใช้หลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่อง การทอพรหมเช็ดเท้า กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดชัยนาท

ข้อที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ความประณีตเรียบร้อย	2.95	0.23	ดีมาก
2	การทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	2.71	0.46	ดีมาก
3	ความคล่องแคล่ว	2.87	0.34	ดีมาก
4	ใช้เครื่องมือถูกต้อง	2.82	0.39	ดีมาก
5	ความสะอาดและการเก็บรักษา	2.79	0.41	ดีมาก
6	ความปลอดภัย	2.76	0.43	ดีมาก
7	ความคิดสร้างสรรค์	2.92	0.27	ดีมาก
8	ทำงานตามขั้นตอน	2.87	0.34	ดีมาก
9	เสร็จทันเวลา	2.92	0.27	ดีมาก
10	ความแข็งแรง ทนทาน	2.87	0.34	ดีมาก
รวมเฉลี่ย		2.85	0.35	ดีมาก

จากตาราง 11พบว่า ทักษะปฏิบัติการทอพรหมเช็ดเท้าของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดชัยนาทในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก($\bar{X}=2.85$, S.D.=0.35)

3. การสอบถามความพึงพอใจต่อหลักสูตร

ผลการทดลองใช้หลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่อง การทอพรหมเช็ดเท้า กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดชัยนาทจำนวน 38 คนปีการศึกษา 2557 ได้วัดความพึงพอใจต่อหลักสูตรสาระเพิ่มเติม การทอพรหมเช็ดเท้า สรุปผล การทดสอบดังตาราง 12

ตาราง 12 ความพึงพอใจต่อหลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่อง การทอพรหมเช็ดเท้า กลุ่มสาระ
การเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
จังหวัดชัยนาท

ข้อ	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	นักเรียนมีแนวทางในการทำงานและปรับปรุง การทำงานแต่ละขั้นตอน	4.63	0.75	มากที่สุด
2	การพัฒนาให้นักเรียนให้มีทักษะการจัดการในการ ทำงานและมีทักษะการทำงานร่วมกัน	4.26	0.79	มาก
3	การพัฒนาให้นักเรียนให้สามารถปฏิบัติตนอย่างมี มารยาทในการทำงานกับผู้อื่น	4.68	0.74	มากที่สุด
4	การเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ในการทอพรหมเช็ดเท้า	3.97	0.88	มาก
5	การตัดและต่อเศษผ้า	4.24	0.97	มาก
6	การเดินเชือก	4.61	0.68	มากที่สุด
7	การออกแบบลวดลาย	4.37	0.82	มาก
8	วิธีการทอพรหมเช็ดเท้า	4.37	0.85	มาก
9	การตัดเชือก	4.37	0.88	มาก
10	การช้อนเงื่อนและตักแต่งริมผ้า	4.32	0.87	มาก
11	การออกแบบบรรจุภัณฑ์	4.71	0.61	มากที่สุด
12	การคิดราคาต้นทุนและผลผลิต	4.66	0.75	มากที่สุด
13	การจัดแสดงผลงาน	4.63	0.71	มากที่สุด
14	การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาให้ความรู้กับนักเรียน	4.68	0.66	มากที่สุด
15	การให้นักเรียนทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อน	4.87	0.47	มากที่สุด
16	การสอดแทรกคุณธรรมของครูผู้สอน	4.79	0.53	มากที่สุด
17	การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ ต่อไป	4.92	0.27	มากที่สุด
18	การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ แบบทดสอบ	4.16	0.79	มาก
19	การประเมินทักษะการปฏิบัติงาน	4.79	0.58	มากที่สุด
20	การประเมินความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตร	4.58	0.83	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	4.53	0.72	มากที่สุด

จากตาราง 12 พบว่าความพึงพอใจต่อหลักสูตรสาระเพิ่มเติม เรื่องการทอพรหมเช็ดทำ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัด ชัยนาทโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.53$ S.D.=0.72)และเมื่อพิจารณารายด้าน เรียง ตามลำดับจากมากไปน้อย พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ การนำความรู้ไป ประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพต่อไป ($\bar{X}=4.92$ S.D.=0.27) การให้นักเรียนทำงานกลุ่มร่วมกับ เพื่อน($\bar{X}=4.87$ S.D.=0.47) การประเมินทักษะการปฏิบัติงานและการสอดแทรกคุณธรรมของ ครูผู้สอน คะแนนเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}=4.79$ S.D.=0.53)